

ارتقای توانمندی‌های آموزشی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه‌ها/دانشکده‌های علوم پزشکی کشور

توانمندسازی آموزشی یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی محسوب می‌شود. با توجه به نقش بی‌بدیل توانمندسازی در پیاده سازی تحولات و برنامه‌های آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارتقای توانمندی‌های مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی در حیطه‌های مختلف آموزش پزشکی را در اولویت برنامه‌های خود در سال‌های پیش رو قرار داده است. این امر با استفاده از روش‌های مختلف از جمله موارد زیر محقق می‌شود:

- ۱) وبینارها (آموزشی و اجرایی)
- ۲) همایش‌ها (مانند همایش کشوری آموزش علوم پزشکی و همایش سالانه مراکز و دفاتر توسعه آموزش)
- ۳) مواد آموزشی (اعم از مکتوب و دیجیتال)
- ۴) رایه مشاوره
- ۵) برگزاری دوره‌های آموزش پزشکی

برگزاری دوره‌های آموزشی تنها یکی از روش‌های توانمندسازی محسوب می‌شود و نمی‌توان انتظار داشت که با برگزاری یک یا چند دوره توانمندسازی به معنای واقعی محقق شود. با این وجود به منظور ایجاد پایه دانشی و مهارتی اولیه برای پیشبرد و توسعه آموزش گامی مهم و ضروری محسوب می‌شود. به این منظور مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نسبت به انجام موارد زیر اقدام می‌کند:

۱) معرفی دوره‌های توانمندسازی مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

به این منظور در سایت مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت، صفحه معرفی موضوعی دوره‌های آموزشی در حال رایه توسط مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

دانشگاه‌ها/دانشکده‌های علوم پزشکی کشور راه اندازی می‌شود تا هر یک از دانشگاه/دانشکده‌های متقاضی بتوانند با مرور اطلاعات مندرج گزینه‌های مورد نیاز خود را انتخاب و با دانشگاه برگزارکننده مستقیماً تعامل کنند.

۲) برگزاری دوره‌های آموزشی متمرکز با رویکرد ارتقای توانمندی‌های مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی کشور

بر اساس حیطه‌های مختلف آموزش پزشکی و با توجه به اولویت‌های موجود دوره‌های زیر توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت برای مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی کشور برگزار می‌شود.

عناوین دوره‌های آموزشی

۱) عمومی: دوره آشنایی با آموزش پزشکی

۲) موضوعی:

الف. ماژول اصول و مبانی یاددهی - یادگیری

ب. ماژول برنامه‌ریزی درسی

پ. ماژول روش‌های یاددهی - یادگیری ۱- آموزش کلاسی

ت. ماژول روش‌های یاددهی - یادگیری ۲- آموزش بالینی

ث. ماژول ارزیابی دانشجویان

ج. ماژول ارزشیابی دوره

چ. ماژول ارزشیابی هیات علمی

ح. ماژول لیدرشیپ آموزشی

خ. ماژول طرح‌های نوآورانه و دانش پژوهی آموزشی

د. ماژول موضوعات خاص (آموزش تعهد حرفه‌ای، مهارت‌های ارتباطی و استدلال بالینی)

ذ. سایر موضوعات مرتبط با آموزش پزشکی (بر اساس نیازسنجی‌های انجام شده)

شکل کلی برگزاری ماژول‌ها

(۱) ماژول‌ها به صورت ترکیبی^۱ برگزار می‌شود. هر ماژول شامل موارد زیر می‌باشد:

- الف. مواد آموزشی هر ماژول به صورت پادکست‌های صوتی - تصویری و سایر اشکال به صورت غیربرخط^۲ در اختیار شرکت کنندگان قرار می‌گیرد.
- ب. بخش مجازی برخط^۳ برای شرکت کنندگان با هدف پرسش و پاسخ، رفع ایرادات و اشکالات و در صورت ضرورت تمرین‌های گروهی به صورت ویناری برگزار می‌شود.
- پ. بخش حضوری ماژول صرف کارهای گروهی و گزارش کارهای گروهی می‌شود. توضیحات تفصیلی در خصوص نحوه برگزاری ماژول‌ها در پیوست آمده است.

(۲) مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت با عقد تفاهم نامه با دانشگاه علوم پزشکی مجازی با استفاده از امکانات این دانشگاه، نسبت به برگزاری بخش‌های مجازی دوره‌های آموزشی اقدام می‌نماید.

روند انتخاب ارایه کنندگان ماژول‌ها

در قالب فراخوان از دانشگاه‌ها یا مجموعه‌ای از دانشگاه‌ها که آمادگی برگزاری ماژول‌های فوق را دارند سوابق، تجربه برگزاری کارگاه و نیز برنامه ماژول و مواد آموزشی در حیطه مورد نظر دریافت می‌شود.

کمیته توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش درخواست‌های وارد شده را بررسی و تصمیم‌گیری می‌کند.

کمیته توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت

اعضا:

- (۱) رییس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت
- (۲) معاون توسعه آموزش مرکز
- (۳) مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی مجازی

1 blended

2 offline

3 online

۴) سه نفر از مدیران مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی واجد شرایط زیر به انتخاب مدیران مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی کشور:

الف. حداقل سه سال سابقه مدیریت مرکز مطالعات و توسعه آموزش
ب. دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی ارشد آموزش پزشکی یا گذراندن دوره‌های آموزش پزشکی پیشرفته

پ. سابقه برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حیطه‌های مختلف آموزش پزشکی (حداقل ۱۰ کارگاه آموزشی)

ت. آمادگی برای همکاری مؤثر با کمیته توانمندسازی مرکز

۵) چهار نفر از متخصصان و صاحب نظران آموزش پزشکی به انتخاب رییس مرکز دارای حداقل مدرک دکترای آموزش پزشکی یا حداقل پنج سال فعالیت مستمر در زمینه آموزش پزشکی از جمله تدریس و برگزاری کارگاه در حوزه آموزش پزشکی و تألیفات و انتشارات در زمینه آموزش پزشکی

شرح وظایف:

- ۱) نیازسنجی و تعیین دوره‌های آموزشی مورد نیاز
- ۲) بررسی و تصویب فرم فراخوان درخواست کارگاه
- ۳) بررسی و داوری کارگاه‌های پیشنهاد شده از طرف دانشگاه‌ها و تصمیم‌گیری در مورد دانشگاه یا مجموعه دانشگاه‌های برگزارکننده هر ماژول

پیوست: راهنمای تفصیلی برگزاری دوره‌های توانمندسازی آموزشی مراکز مطالعات

مرحله اول: معرفی و هماهنگ سازی رابطین دانشگاهی

برای هر یک از دوره های توانمندسازی (به عنوان مثال دوره تدوین و داوری پروپوزال یک طرح نوآورانه آموزشی) هر یک از دانشگاه/دانشکده‌های علاقه مند برای شرکت در این دوره، یک نفر از اعضای هیات علمی را انتخاب و به عنوان رابط دانشگاه/دانشکده طبق فرم پیوست به مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت معرفی می‌کند. جزییات روند برگزاری دوره توسط مدرسان کارگاه در اختیار رابطین معرفی شده قرار گرفته و توضیحات لازم به ایشان ارایه می‌شود.

مرحله دوم: ثبت نام و مطالعه محتوای آموزشی

ثبت نام، دریافت و مطالعه محتوای آموزشی دوره که از طریق دانشگاه علوم پزشکی مجازی صورت می‌گیرد. در این مرحله اعضای هیات علمی علاقه مند دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی که توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده معرفی شوند می‌توانند در این بخش از دوره شرکت کنند.

مرحله سوم: گردآوری، طبقه بندی و انتقال سؤالات و ابهامات شرکت کنندگان به مدرسان کارگاه

آن دسته از سؤالات و ابهاماتی که شرکت کنندگان کارگاه در دانشگاه/دانشکده‌ها مطرح کرده‌اند توسط رابط دانشگاهی گردآوری، جمع بندی و برای مدرسان کارگاه ارسال می‌شود.

مرحله چهارم: وینار مسؤولان کارگاه کشوری و رابطین دانشگاهی

وینار آموزشی با گرداندگی برگزارکنندگان کشوری و با شرکت رابطین دانشگاه/دانشکده‌ها برگزار می‌شود و در جریان آن در مورد سؤالات و ابهامات دریافتی از دانشگاه/دانشکده‌ها بحث و گفت و گو خواهد شد. از رابطین دانشگاهی انتظار می‌رود به شکل مقتضی پاسخ‌ها و توضیحات مطرح شده در وینار را با شرکت کنندگان دانشگاه خود در میان بگذارند.

شرکت تعداد بیشتری از شرکت کنندگان دانشگاه/دانشکده‌ها در وینار بلامانع است. در عین حال در جریان برگزاری وینار، پرسش و پاسخ تنها توسط رابط دانشگاهی انجام می‌شود.

مرحله پنجم: برگزاری کارگاه حضوری کشوری برای رابطین دانشگاهها

کارگاه حضوری توسط مدرسان کارگاه کشوری برای رابطین دانشگاه/دانشکده‌ها برگزار می‌شود. در جریان این کارگاه، کارهای گروهی مورد نظر انجام و به صورت عملی، رابطین دانشگاه/دانشکده‌ها به صورت عمیق در مورد موضوع مورد بحث آموزش می‌بینند.

مرحله ششم: به اشتراک گذاشتن آموخته‌های کارگاه حضوری در دانشگاهها

هر یک از مراکز مطالعات می‌توانند به شکل مقتضی یافته‌ها و آموخته‌های کارگاه کشوری را در اختیار اعضای هیات علمی دانشگاه/دانشکده خود قرار دهند.